

УТВЪРДИЛ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА ДФ "ЗЕМЕДЕЛИЕ"
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ:

(Румен Порожанов)

(Решение на УС с Протокол № 140/0404/2019 г.)

УКАЗАНИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА СХЕМА НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

“Помощ за компенсиране разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерки по „Национална програма от мерки за контрол на почвени неприятели по картофите от сем. Телени червеи (*Elateridae*)”

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Правно основание:

1.1. Чл. 26, параграф 2, буква „а” и буква „б”, і и параграф 8, буква „б” от Регламент (ЕС) № 702/2014 г., относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1857/2006 на Комисията;

1.2. Чл. 12, ал. 1 и ал. 2, т. 1, буква “а” от Закона за подпомагане на земеделските стопани (ЗПЗП);

1.3. Национална програма от мерки за контрол на почвени неприятели по картофите от сем. Телени червеи - (*Elateridae*) (Програмата), одобрена със Заповед № РД 12-6/07.03.2013 г. на министъра на земеделието и храните.

1.4. Решение на Управителен съвет (УС) на Фонда, Протокол № 139 от 2019 г. и Протокол № 140 от 2019 г.

2. Цел на помощта – ограничаване на загубите от разпространението на почвени вредители по картофите от сем. Телени червеи - (*Elateridae*) на територията на страната, чрез компенсиране на разходите на земеделските стопани по закупуване на продукти за растителна защита за предотвратяване разпространението и унищожаване нашествието на вредителите.

3. Помощта се предоставя под формата на компенсиране на разходите на земеделските стопани по закупуване на продукти за растителна защита за контрол на вредителите по култура картофи.

4. Ползватели

4.1. Помощта се предоставя на малки и средни предприятия - земеделски стопани, отглеждащи картофи, и отговарящи на следните условия:

- да са регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители (ДВ бр. 10 от 1999 г., изм. и доп. ДВ. бр.31 от 28 април 2015 г.);

- да отговарят на определението за малки и средни предприятия, съгласно чл. 2 от Приложение I от Регламент (ЕС) 702/2014¹;

- да не са предприятия в затруднено положение² по смисъла на чл. 2, т. 14 на Регламент (ЕС) № 702/2014 г.

Изискването предприятието да не е в затруднено положение не се прилага в случаите, съгласно чл. 1, параграф 6, буква „б“, ii, а именно когато предприятието е станало предприятие в затруднено положение поради загубите или щетите, причинени от разходите по ликвидиране на вредители по растенията.

- да нямат изискуеми задължения към Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ);

- да не са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или са обявени в несъстоятелност;

- да не са в производство по ликвидация.

4.2. Бенефициери на помощта са земеделски стопани, отглеждащи картофи, на площи с размер над 1 дка (0,1 хектара).

5. Срок на прилагане: от датата на разписката за получаване с идентификационен номер на помощта от Европейската комисия, съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 702/2014, до 31.12.2020 г. (съгласно чл. 52 от Регламент (ЕС) № 702/2014), до изчерпване на финансовия ресурс.

6. Максимален интензитет на помощта и приемливи разходи: размерът на помощта е до 100 % от разходите по закупуване на продукти за растителна защита за предотвратяване разпространението и унищожаване нашествията от почвени вредители по картофите от сем. Телени червеи (*Elateridae*), утвърдени в Програмата, при условие че е установена плътност на вредителите съгласно Програмата³, но не повече от 850 лв./ха (изменение с Решение на УС, Протокол № 140 от 2019 г.).

Земеделските стопани избират продукта за растителна защита, който да прилагат, като се подпомагат до 100 % от стойността му, но не повече от размера на държавното подпомагане на хектар по продукти и не повече от 850 лв./ха (изменение с Решение на УС, Протокол № 140 от 2019 г., с включен ДДС, както следва:

¹ Член 2 Численост на персонала и финансови тавани при определяне на категориите предприятия Категорията на микро-, малките и средните предприятия (МСП) обхваща предприятията, в които работят по-малко от 250 души, чийто годишен оборот не надхвърля 50 млн. евро и/или чието годишно балансово число не надхвърля 43 млн. евро.

² Дефиниция за „предприятие в затруднено положение“ означава предприятие, по отношение на което е изпълнено поне едно от следните обстоятелства:

(а) в случай на дружество с ограничена отговорност (различно от МСП, което съществува от по-малко от три години), когато повече от половината от записания акционерен капитал е изразходван поради натрупани загуби. Такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, който надвишава половината от записания акционерен капитал. За целите на тази разпоредба „дружество с ограничена отговорност“ се отнася по-специално до видовете дружества, посочени в приложение I към Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (31), а понятието „акционерен капитал“ включва, когато е приложимо, премии от акции;

(б) в случай на дружество, при което поне част от членовете носят неограничена отговорност за дълговете на дружеството (различно от МСП, което съществува от по-малко от три години), когато повече от половината от капитала му, посочен в баланса на дружеството, е изразходван поради натрупани загуби. За целите на настоящата разпоредба „дружество, при което поне част от членовете носят неограничена отговорност за дълговете на дружеството“ се отнася по-специално до видовете дружества, упоменати в приложение II към Директива 2013/34/ЕС;

(в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на националното право, за да бъде подложено на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;

(г) когато предприятието е получило помощ за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране;

(д) в случай на предприятие, което не е МСП и през последните две години:

(i) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; както и

(ii) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0.

³ Икономическият праг на вредност на телените червеи при картофи, преди засаждане и през вегетацията е 6-10 бр. ларви/м².

№ по ред	ПРОДУКТ	ДЪРЖАВНО ПОДПОМАГАНЕ НА ХЕКТАР В ЛВ. С ДДС
1	ВИДЕЙТ 10 Г	до 850
2	ЕРКОЛЕ ГР	до 117
3	МОКАП 10 Г	до 850
4	НАТУРАЛИС	до 477
5	НЕМАТОРИН Г	до 850
6	ТРИКА ЕКПЕРТ	до 144

Размерът на държавното подпомагане по продукти е на база предоставена информация от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), за съответния продукт за растителна защита.

За продукти за растителна защита, които са разрешени към съответния момент, но няма предоставена за тях информация от БАБХ, се подпомагат разходи до 100% от стойността им, но не повече от 850 лв./хектар (*изменение с Решение на УС, Протокол № 140 от 2019 г.*).

Приемливи разходи са разходите за продукти за растителна защита разрешени в Република България за химичен контрол на почвени вредители по картофите от сем. Телени червеи (*Elateridae*)

Продуктите за растителна защита следва да са закупени от лица, които са търговци по смисъла на Търговският закон и притежават удостоверение за търговия с продукти за растителна защита, на основание чл. 91, ал. 1 от Закона за защита на растенията и са включени в публичен регистър на БАБХ, на основание чл. 6, ал. 1 от Закона за защита на растенията.

С разрешаването на всеки нов продукт за растителна защита, за контрол на почвени вредители по картофите от сем. Телени червеи (*Elateridae*), от компетентния орган в областта на растителната защита - БАБХ, ще се предоставя информация за параметрите на новоразрешените продукти към Държавен фонд „Земеделие” .

Съгласно изискването за наличие на стимулиращ ефект в чл. 6, ал. 2 от Регламент (ЕС) №702/2014 г., се приемат разходи за продукти за растителна защита, които са извършени от подаване на писмено заявление до ДФЗ, преди дейността по контрол на вредителите да е започнала.

7. Бюджет;

7.1. Максималният бюджет на помощта за 2019 г. е **1 600 000 лв.**

Размерът на помощта за всяка година (годишен размер) се определя в годишния бюджет на ДФЗ и се предоставя след решение на Управителния съвет на ДФ „Земеделие” в рамките на максималния бюджет.

7.2. Когато сумата на заявените средства надхвърля размера на определения годишен бюджет, се определя коефициент на редукция, с който се преизчислява размера на помощта на всеки заявител.

8. Недопустими разходи за подпомагане

8.1. Разходи за продукти за растителна защита, които не са разрешени за пускане на пазара и употреба на основание чл. 44 и чл. 45 от Закона за защита на растенията, и които не са включени в **регистъра на продуктите за растителна защита, за които е издадено разрешение за пускане на пазара и употреба**, на основание чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за защита на растенията;

8.2. Разходи за продукти за растителна защита, които не са предвидени като допустими за употреба в Програмата (Всички продукти за растителна защита, които са разрешени и

предстои да бъдат разрешени за употреба срещу вредители от сем. Телени червеи (*Elateridae*) се считат за неделима част от Програмата⁴);

8.3. Разходи за продукти за растителна защита, които са направени преди подаване на заявлението по т. 1 от Раздел II до ДФЗ;

8.4. Данъкът върху добавената стойност (ДДС) не е допустим за подпомагане, освен в случаите, когато не подлежи на възстановяване съгласно законодателството в областта на ДДС.

II. РЕД И ДОКУМЕНТИ ПРИ КАНДИДАТСТВАНЕ

1. Земеделският стопанин подава заявление⁵ за подпомагане по образец, генерирано от Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), в териториалните структури на ДФЗ, по постоянния адрес на физическото лице или едноличния търговец или по седалището на юридическото лице. Кандидатства се лично или чрез упълномощено лице, след представяне на пълномощно по образец, изготвен от ДФЗ.

В заявлението се декларира: площта за кандидатстване; обстоятелството, че попадат в категория малки и средни предприятия; че не е предприятие в затруднено положение; наличие/липса на друго публично финансиране за заплащане на продукти за растителна защита за контрол на почвени вредители по картофите от сем. Телени червеи - (*Elateridae*); регистрация по ЗДДС.

2. Съпътстващи документи към заявлението за подпомагане:

2.1. Извлечение от Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) или анкетен формуляр (*в случай на неочертаване на площите в ИСАК*) за обработваните площи, с посочени площи, за които се кандидатства.

2.2. Извлечение от регистър по Наредба 3 от 1999 г., удостоверяващо актуална регистрация за земеделски стопанин (изготвя се служебно след проверка от служител на съответната ОД на ДФ "Земеделие");

2.3. Попълнена декларация по образец относно размер на нападнатите площи и установена плътност на вредителите на база направено обследване или миналогодишно нападение, заверена от Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ);

2.4. Решение на компетентния орган на управление на юридическото лице за ползване на помощта;

2.5. Удостоверение за актуална банкова сметка, по която ще бъде преведена сумата.

2.6. Удостоверение за регистрация в официалния регистър за фитосанитарен контрол, издадено от БАБХ на името на земеделския стопанин и заверено за 2019 г.

3. ДФЗ извършва документална проверка за верността на информацията, предоставена от кандидата за подпомагане, както и за спазването на изискванията за допустимост на заявлението.

4. ДФЗ извършва проверка на място за установяване размера на площта, заета с картофи и изчислява размера на подпомагането.

III. РЕД И ДОКУМЕНТИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОМОЩТА

1. Земеделският стопанин представя пред териториалната структура на ДФЗ **оригинал и копие на оригинална фактура и платежен документ** за закупените и приложени продукти за

⁴ Съгласно т. 3 от заповед № РД 12-6/07.03.2013 г. на министъра на земеделието и храните, с която се одобрява Програмата.

⁵ При спазване изискването на чл. 6, т. 2 от Регламент (ЕС) №702/2014, заявлението за помощ следва да съдържа поне следната информация:

- 1) наименованието и размера на предприятието;
- 2) описание на проекта или дейността, включително съответната начална и крайна дата;
- 3) местонахождението на проекта или дейността;
- 4) списък с допустимите разходи;
- 5) вида (безвъзмездна помощ, заем, гаранция, възстановяем аванс или друг вид) и размера на публичното финансиране, необходимо за проекта/дейността.

растителна защита за предотвратяване разпространението и унищожаване нашествието от почвени вредители по картофите от сем. Телени червеи (*Elateridae*), съгласно т. 6 от Раздел I на Указанията.

Копията следва да бъдат заверени с подпис и печат от земеделския стопанин и отдел "Прилагане" на схеми и мерки за подпомагане" (ПСМП) към Областните дирекции на ДФ "Земеделие". След заверяване на копията, оригиналните документи следва да бъдат върнати на земеделския стопанин.

Във фактурата за закупените продукти следва да са отбелязани количеството/бройките и съответната единична цена.

Върху оригиналната фактура (на обратната страна) се прави заверка от ПСМП, като се отбелязва, че фактурата е представена по схема за борба с телени червеи през текущата година, дата, подпис и печат.

2. Земеделският стопанин представя декларация по образец, в която е направена рекапитулация на вложените количества ПРЗ според Програмата, заверена от Областните дирекции по безопасност на храните.

Декларацията се заверява от **ОДБХ след представяне и проверка на попълнен Дневник за проведени химични обработки, съгласно чл. 104 ал. 1, т. 3 от Закона за защита на растенията във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 2 и ал. 2 от Наредба № 104 от 22 август 2006 г.** за контрол върху предлагането на пазара и употребата на продукти за растителна защита.

3. ДФ "Земеделие" извършва проверка на изискуемите документи по Раздел III на Указанията за прилагане на помощта и изчислява размера на подпомагане.

4. ДФ „Земеделие“ предоставя информация на НАП за предстоящите плащания на земеделските стопани, бенефициери по схемата за подпомагане.

5. ДФЗ превежда дължимата сума по банковата сметка на земеделския стопанин и изпраща Уведомително писмо за изплатения размер на помощта.

IV. КОНТРОЛ И ОТГОВОРНОСТИ

1. Отделите РТИ към ОД на ДФ „Земеделие“ извършват проверки на място за установяване размера на обработваните площи на база извадка от 10 % от бенефицирите, съгласно Раздел IV, т. 4. на указанията.

2. При установени обстоятелства по т. 1., различни от заявените:

2.1. Констатирана по-малка площ от заявената, помощта се редуцира на база реално констатираната площ.

2.2. Констатирана по-голяма площ от заявената, помощта е на база заявената площ.

3. При констатирано нецелево използване на помощта, включително и при анулирани фактури, при деклариране на неверни данни, при представяне на неистински документи, както и при неспазване на мерките за контрол на вредители по картофите от сем. Телени червеи (*Elateridae*), предвидени в Програмата, помощта подлежи на връщане. Вземането става изискуемо, ведно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

4. Дирекция „КСП“ в ЦУ на ДФ „Земеделие“ извършва административна проверка на база извадка от 10 % от бенефициерите. Определянето на извадката се извършва при спазване на съотношение: 40 % на база риск-анализ (при рисков фактор размер на площта, за която се кандидатства) и 60 % на случаен принцип от обхвата.

5. ДФ „Земеделие“ може по всяко време да изисква информация и документи от земеделските стопани във връзка с доказването на правомерното използване на помощта.

V. СРОКОВЕ НА ПОМОЩТА

1. Срок за подаване на заявления: **от 11 март 2019 г. до 15 май 2019 г.**

2. Срок за отчитане и представяне на документи по т. 1. и т. 2. от Раздел III на настоящите указания: **до 31 май 2019 г.**

3. Срок за изплащане на средствата: **до 21 юни 2019 г.**

Допуска се изплащане на помощта и след срока, при възникнали казуси и обстоятелства, изискващи извършване на допълнително обследване допустимостта за подпомагане на съответния бенефициер.

VI. СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛАТА ЗА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ

1. Помощта, съгласно тази схема, е вид държавна помощ, предоставена при условията на правото на Европейския съюз.

2. Земеделски стопани, които не са малки или средни предприятия по смисъла на Регламент (ЕС) №702/2014 нямат право на помощта. При неизпълнение на това задължение помощта става изискуема и подлежи на връщане, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

3. Земеделски стопани, които са предприятия в затруднено положение по смисъла на Регламент (ЕС) №702/2014 нямат право на помощта. При неизпълнение на това задължение помощта става изискуема и подлежи на връщане, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

4. При спазване изискването за стимулиращ ефект (чл. 6, т. 2 от Регламент (ЕС) №702/2014 г.), работата по проекта или дейността, предмет на подпомагане с държавната помощ, не може да започне преди подаване на писмено заявление до предоставящия орган.

5. Помощта не може да е свързана с мерки, за които в законодателството на Съюза е предвидено; че разходите по тези мерки са за сметка на бенефициера, освен ако разходите за тях се покриват изцяло от задължителни такси, наложени на бенефициерите.

6. Земеделски стопани, които са предприятия - обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което дадена помощ се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар нямат право на помощта.

7. Помощта, съгласно тази схема може да се натрупва с:

- всякаква друга държавна помощ, доколкото тези мерки се отнасят до различни установими допустими разходи;

- всякаква друга държавна помощ във връзка със същите допустими разходи, които частично или напълно се припокриват, само ако това натрупване не води до надвишаване на най-високия интензитет на помощта или размер на помощта, приложими за тази помощ по силата на настоящия регламент;

- с помощ *de minimis* за едни и същи допустими разходи, ако в резултат на това натрупване интензитетът на помощта или размерът на помощта не превишава стойностите, определени в Регламент (ЕС) №702/2014 г.

8. С цел недопускане на превишаване на максималния интензитет на помощта, посочен в т. 6, се въвежда следния механизъм за контрол: преди първоначалната дата на прилагане на схемата за срока на нотификация 2015-2020 г., от страна на Министерство на земеделието, храните и горите (МЗХГ) е изискана официална информация от компетентните дирекции в МЗХГ, прилагащи схеми и мерки за подпомагане с публични средства, предвидено ли е подпомагане за продукти за растителна защита за контрол на почвени вредители по картофите от сем. Телени червеи - (*Elateridae*). При кандидатстване за помощта, бенефициерът декларира ползването на друго идентично публично финансиране.

9. При подпомагане при условията на тази схема не се допуска промяна по отношение на субектите, които се подпомагат.

10. Публикуване и информация

Във връзка изпълнение на изискванията на чл. 9 от Регламент 702/2014 г. Публикуване и информация, на уебсайта на МЗХГ се поддържа актуален списък на държавните помощи, съдържащ информация за видовете помощи, период на подпомагане, правно основание, цел, форма и интензитет на помощта, както и препращане към официалния уебсайт на Комисията, където са публикувани всички държавни помощи (обобщена информация, в случаите на помощи освободени от нотификация, или решенията на ЕК относно съвместимостта с правилата за държавни помощи).

На уебсайта на предоставящия орган на държавни помощи в земеделието - Държавен фонд „Земеделие“ се публикуват указания за прилагане на всички държавни помощи в земеделието, попадащи в обхвата на груповото освобождаване, минималните помощи и други данни, необходими за наблюдението и прозрачността на държавните помощи.

11. Наблюдение

Във връзка с изпълнение на изискванията на чл. 13 от Регламент 702/2014 г. Наблюдение, за поддържане на подробни записи с информация и подкрепяща документация, чрез която може да се установи изпълнението на всички условия, определени в регламента, в МЗХГ се съхранява официална документация и информация относно изпратените уведомления до Европейската комисия, решенията на ЕК за схемите за държавна помощ, помощите, попадащи в обхвата на групово освобождаване, минималните помощи и други данни, необходими за наблюдението и прозрачността на държавните помощи.

Подробните записи с информация и подкрепяща документация, чрез които може да се установи изпълнението на всички условия, определени в Регламент (ЕС) №702/2014 г. се съхраняват за период от 10 години от датата на предоставяне на последната помощ по схемата за помощ.

В ДФ „Земеделие“ се съхраняват документите по Раздели II и III от настоящите указания за предоставяне на помощта.

12. В съответствие с чл. 10 от Закона за държавните помощи, ДФ „Земеделие“ е администратор по помощта, в частта по прилагането и предоставянето ѝ.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

ЖИВКО ЖИВКОВ

